

havde samme Værelse og spiste ved samme Bord og i det hele levede under samme Forhold som Familien; saa var man ude over det Spørgsmaal. Det er muligt, at det ikke lader sig gennemføre, de sociale Forhold gør sig jo gældende paa mange Maader, men jeg syntes ikke, jeg kunde lade denne Behandling gaa til Ende uden at pege paa det faktiske Forhold, at i den største Del af Danmarks smaa Landbohjem er Husbond, Madmoder og Tyende som een Familie, Kaarene er ens, og det er det naturligste og bedste. Hvis man vil lovgive paa dette Omraade, skal man derfor gøre det saaledes, at man ikke bryder ind i dette Forhold. Det er det, jeg gerne vil gøre gældende med Hensyn til det fremtidige Arbejde i Udvalget, der nu er saa splittet, at mange ærede Medlemmer ved Slutningen af Mødet i Gaar talte om, at man burde vise Sagen tilbage til Udvalget til fornyet Drøftelse. Jeg har kun villet gøre opmærksom paa denne enkelte Side af Sagen, ellers har jeg ingen Interesse i at blande mig i Debatten.

Rasmus Hansen: Jeg tror, at jeg har Ret, naar jeg siger, at der i de sidste 15—20 Aar her paa Rigsdagen har været en vis Mani til Stede for at nedsætte Kommissioner om forskellige Spørgsmaal, og at man undertiden er gaaet vel vidt. For store og vanskelige Opgavers Vedkommende er Kommissioner selvfølgelig paa deres Plads; men vi har sikkert ogsaa haft adskillige, der overhovedet kun har været ringe Grund til. Det tror jeg ogsaa har været Tilfældet med den Kommission, der for nogle Aar siden blev nedsat angaaende en Revision af Tyendelovgivningen. Jeg har altid ment, at den i det væsentlige var overflødig, og naar en Kommission er overflødig, er det rette Grundlag for dens Arbejde borte; saa er den forfejlet, og saa kan den i Virkeligheden heller ikke løse sin Opgave. Det viser sig ogsaa at have været Tilfældet her gennem det Lovforslag, der her foreligger til anden Behandling, og som er bygget paa Kommissionens Betænkning. Lovforslaget har nu været forhandlet i Udvalget, og man har ikke en Gang der kunnet opnaa at samle et ringe Flertal; Udvalget har delt sig i lutter Mindretal. Det viser godt nok, at hverken Kommissionen og maaske heller ikke Udvalget har kunnet magte dette Spørgsmaal. Tyendeforholdet har imidlertid i den sidste Menneskealder udviklet sig saaledes, at Tyendeloven mere og mere er blevet, man kan godt sige, en død Lov eller en Lov, der i det mindste indenfor

Bondestanden saa godt som slet ikke bruges. Jeg tror, det er heldigt, og at det tjener baade Husbonden og Tyendet til Ære. Det tjener dem til Ære, naar de har kunnet samarbejde saaledes, at de har kunnet hæve sig over Loven. Men naar det er Tilfældet, er der ikke nogen særlig Grund til at sætte et saa stort Maskineri i Bevægelse eller til at lave et saa indviklet Lovforslag som det, der er Tale om her. Jeg er derfor, vil man nok kunne forstaa, nærmest af den Opfattelse, at skal vi have nogen Forandring, maa vi helst ophæve den gældende Tyendelov, i hvert Fald for Tyendet over 18 Aar. Jeg slutter mig altsaa nærmest til det Standpunkt, der i Udvalget er indtaget af de ærede Medlemmer fra Skelskør (R. Andersen) og Holbæk (Tange), og som ogsaa har fundet Tilslutning hos de ærede Medlemmer fra Skive (Hans Nielsen) og fra Kerteminde (Eduard Larsen). Men da de to først nævnte ærede Medlemmer ikke har gjort Skridt til at foreslaa betryggende Bestemmelser for det umyndige Tyende, altsaa for unge Mennesker under 18 Aar, vil jeg alligevel med Hensyn til den foreliggende Betænkning stemme for de Ændringer, som jeg betragter som Forbedringer, og som gør Lovforslaget mere simpelt og mindre generende, altsaa i det hele taget mere brugeligt. Jeg skal nævne enkelte af de Ændringsforslag, som jeg vil stemme for; jeg kan stemme for Ændringsforslag Nr. 8, og jeg kan stemme for og anbefale Ændringsforslagene Nr. 10, 18, 22, 23, 25, 29, 33, 34, 35, 39, 42, 43, 44, 48 og 49.

Jessen: Jeg har optaget det Ændringsforslag, som min Partifælle, det ærede Medlem for Aarhus nordre Valgkreds (Sabroe) tog tilbage, fordi jeg ønskede at sige et Par Ord om det. Jeg er nemlig ikke ganske enig med den højtærede Justitsminister i de Udtalelser, han fremkom med. Jeg tror for det første ikke, at Ændringsforslaget er stridende mod dansk Procesret, som den højtærede Justitsminister sagde. Det er rigtigt nok, at Partsed ikke bør anvendes uden for de Tilfælde, hvor det særlig er foreskrevet, men vi foreslaar jo netop her at foreskrive et Tilfælde, hvor Partsed kan anvendes. I Almindelighed kan jeg være enig i, at Partsed maaske er en mindre god Bevisafgørelse, men der kan foreligge Tilfælde, hvor Beviset stiller sig saa vanskeligt, og hvor der staaer saa store Interesser paa Spil, at Partsed kan være paa sin Plads. Det er ikke saaledes, at der kan komme til at staa Ed mod Ed; selvfølgelig